

Should 'Onn Ben Pelet' be a Role Model?

My children completely disagree with me about the 'Role Model' this week, and it has sparked a great deal of discussion in the house. How could I possibly pick Onn Ben Pelet? Firstly, he is hardly a conventional Role Model. Secondly, he is a remarkably obscure figure whose story emerges primarily through Rabbinic tradition in Midrash and Gemara. They argue that I am diminishing the entire 'Role Model' project. Onn Ben Pelet is certainly not Miriam.

But that objection and its depth is why I have decided to proceed.

Three weeks into this series, I am taking a deliberate risk. Onn Ben Pelet is not one of the Torah's obvious heroes. Yet for a particular kind of courage, the courage to stop, he deserves recognition according to the views of the Rabbi's. He did something that many human beings find extraordinarily difficult. He became swept up in a rebellion, stood at the edge of destruction, and then quietly walked away.

If we think about it, it is something that happens to so many people, especially younger people, who know what it means to get caught up in the wrong crowd, the wrong argument, the wrong movement, or the wrong momentum. The pressure to continue can become overwhelming even when a person already senses that disaster lies ahead.

The fact that this sparked such a debate in my house is precisely the point. I would like my writing to contribute to a similar kind of passionate conversation in other homes. Why do the Rabbis focus so deeply on this otherwise marginal figure? What are they teaching us through the Torah's silence? And why did Rashi, whose commentary is so often rooted in the plain meaning of the text, choose here to direct us so explicitly toward a Midrashic tradition?

These are not fringe questions. These are exactly the kinds of questions thoughtful young people are asking or questioning in one form or another. Many struggle to understand how Midrash and Rabbinic interpretation works, particularly when they encounter modern habits of literal and historical reading. We can either avoid those conversations entirely or engage them seriously and respectfully within the framework of Torah itself.

Onn Ben Pelet:

The Torah introduces him once, in the first sentence of the Parshah. Then he vanishes.

At the very beginning of the rebellion, Onn Ben Pelet is named alongside the central instigators:

"Now Korach, son of Izhar son of Kohath son of Levi, betook himself, along with Dathan and Abiram sons of Eliab, and Onn son of Pelet, descendants of Reuben."

האם און בן פלת צריך להיות מודל לחיקוי?

ילדיי חולקים עליי לחלוטין לגבי ה"מודל לחיקוי" של השבוע, והדבר עורר דיון סוער בבית. כיצד ייתכן שאבחר דווקא באון בן פלת?

ראשית, הוא בוודאי אינו מודל לחיקוי במובן המקובל. שנית, מדובר בדמות שולית למדי, שכמעט כל מה שאנו יודעים עליה נובע ממסורת חז"ל במדרש ובגמרא. לטענת ילדיי, אני למעשה פוגע בכל רעיון ה"מודל לחיקוי". און בן פלת הוא בוודאי לא מרים הנביאה.

אבל דווקא ההתנגדות הזאת, ועומקה, היא הסיבה שבגללה החלטתי להמשיך.

שלושה שבועות לתוך הסדרה הזאת, אני בוחר במכוון לקחת סיכון. און בן פלת אינו נמנה עם גיבורי המובהקים של התורה. ובכל זאת, בעבור סוג מסוים של אומץ – האומץ לעצור – הוא ראוי להכרה, לפחות על פי חז"ל. הוא עשה דבר שבני אדם רבים מתקשים לעשות: הוא נסחף לתוך מרד, עמד על סף חורבן, ואז פשוט התרחק ממנו בשקט.

אם נחשוב על כך, זהו סיפור שמוכר לרבים מאוד, ובמיוחד לצעירים. רבים יודעים מה פירוש הדבר להיסחף אחרי החבורה הלא נכונה, הוויכוח הלא נכון, התנועה הלא נכונה או תנופה שאיבדה כיוון. הלחץ להמשיך יכול להיות עצום, גם כאשר האדם כבר מבין שהדרך מובילה לאסון.

העובדה שהנושא הזה עורר ויכוח כה משמעותי בביתי היא בדיוק העניין. הייתי רוצה שהכתיבה שלי תעורר שיחות נלהבות דומות גם בבתים אחרים. מדוע חז"ל מתמקדים כל כך בדמות שולית לכאורה? מה הם מבקשים ללמד אותנו דווקא באמצעות השתיקה של התורה? ומדוע רש"י, שפירושו מושתת בדרך כלל על פשוטו של מקרא, בוחר כאן להפנות אותנו באופן כה מפורש למסורת מדרשית?

אלה אינן שאלות צדדיות. אלו בדיוק השאלות שצעירים חושבים שואלים ומבררים, בצורה כזו או אחרת. רבים מתקשים להבין כיצד פועלים מדרש ופרשנות חז"ל, במיוחד בעולם המודרני שבו התרגלנו לקריאה היסטורית וליטרלית של טקסטים. אפשר להימנע מן השיחות הללו לחלוטין, ואפשר גם לנהל אותן ברצינות ובכבוד מתוך עולמה של תורה.

און בן פלת

התורה מזכירה אותו פעם אחת בלבד – במשפט הראשון של הפרשה. ואז הוא נעלם.

בתחילת המרד, און בן פלת נמנה עם מוביליו:

*****וַיִּקַּח קֹרַח בֶּן יִצְחָר בֶּן קֹהָת בֶּן לֵוִי, וְדָתָן וְאַבִּירָם בְּנֵי אֶלְיָאָב, וְאֹון בֶּן פֶּלֶת בְּנֵי רְאוּבֵן.*****

התורה אינה מרבה במילים. אם שמו של און מוזכר באופן כה בולט בתחילת הפרשה, נראה שיש לכך משמעות. ואז הוא נעלם. וגם לכך יש משמעות.

The Torah does not waste words. If Onn is named prominently here, it would seem to matter. And then he disappears. That matters too. Not as a conquering hero. Not as a public penitent. He simply disappears. As the rebellion unfolds, Datan and Aviram continue confronting Moshe. Korach remains central. But Onn Ben Pelet is suddenly absent. He does not stand with the rebels at the final confrontation. He does not publicly switch sides. He delivers no dramatic defence of Moshe Rabbeinu. And he does not appear to share their fate. The ground swallows Korach and his followers. Onn is nowhere to be seen. That silence is striking, and the Rabbis heard meaning within it. Before we get to the Gemara's explanation, honesty requires us to begin with where Onn actually started – He joined the rebellion willingly. His name appears at the opening of the story because he genuinely became part of it. He was not dragged along unwillingly. He signed up. Why? The Torah does not tell us directly, but it gives us clues. Onn was a Reubenite, a member of the tribe that had lost the birthright of the firstborn. Korach's rebellion was built around the language of equality and injustice: "The entire community is holy, so why do you elevate yourselves?" That argument sounds especially compelling when spoken to people who already feel overlooked. Onn was not uniquely evil and not uniquely weak. He was susceptible to something profoundly human: the attraction of grievance, the pull of tribal loyalty, and the seduction of belonging to a cause that promises dignity and recognition. He got caught up in it. That is where the story begins, and that starting point matters enormously to everything that follows. <i>Rabbi Lord Jonathan Sacks observed that Midrash is, among other things, the ability to listen carefully to the Torah's silences, because sometimes those silences contain entire dramas.</i> The Rabbis understood that what the Torah omits can sometimes be as significant as what it says explicitly. Midrash does not merely seek to fill narrative gaps. It often seeks to uncover the moral and spiritual meaning embedded within the text itself. The Rambam famously noted that Aggadic passages are not always intended to be read simplistically or superficially. They frequently carry layers of ethical, philosophical, and theological meaning. That framing matters deeply here. Onn is introduced prominently and then disappears. Something happened.	לא כגיבור מנצח. לא כבעל תשובה מפורסם. הוא פשוט נעלם. ככל שהמרד מתפתח, דתן ואבירם ממשיכים להתעמת עם משה. קורח נשאר במרכז הבמה. אך און בן פלט איננו. הוא אינו ניצב עם המורדים בעימות הסופי. הוא אינו מחליף צד בפומבי. הוא אינו נושא נאום נלהב להגנת משה רבנו. וגם לא נראה שהוא חולק את גורלם. האדמה בולעת את קורח ועדתו, ואון איננו שם. השתיקה הזאת בולטת מאוד, וחז"ל שמעו בה משמעות. לפני שנגיע להסבר של הגמרא, ראוי לפתוח ביושר במקום שבו און באמת התחיל: הוא הצטרף למרד מרצונו. שמו מופיע בראש הסיפור משום שהוא אכן היה חלק ממנו. איש לא גרר אותו בכוח. הוא הצטרף. מדוע? התורה אינה אומרת זאת במפורש, אך היא מספקת רמזים. און היה משבט ראובן – שבטו של הבכור שאיבד את בכורתו. מרד קורח נשען במידה רבה על שפה של שוויון ותחושת קיפוח: "כי כל העדה קִלְם קְדָשִׁים... ומדוע תִּתְנַשְּׂאוּ?" טענה כזו נשמעת משכנעת במיוחד למי שכבר חש כי קופח או נדחק לשוליים. און לא היה רשע יוצא דופן, וגם לא חלש במיוחד. הוא היה פגיע לדבר אנושי מאוד: כוח המשיכה של תחושת העוול, הנאמנות השבטית והפיתוי שבהשתייכות למטרה המבטיחה כבוד והכרה. הוא נסחף. וכאן בדיוק מתחיל הסיפור. ונקודת הפתיחה הזאת חשובה מאוד לכל מה שיבוא אחר כך. הרב לורד יונתן זקס זצ"ל העיר שמדרש הוא, בין היתר, היכולת להקשיב בקשב רב לשתיקותיה של התורה, משום שלעתים אותן שתיקות מכילות בתוכן דרמות שלמות. חז"ל הבינו שמה שהתורה בוחרת שלא לומר עשוי להיות משמעותי לא פחות ממה שהיא אומרת במפורש. המדרש אינו רק ממלא חללים בסיפור. פעמים רבות הוא מבקש לחשוף את המשמעות המוסרית והרוחנית הטמונה בטקסט עצמו. הרמב"ם כבר העיר שדברי אגדה אינם תמיד מיועדים לקריאה פשטנית או שטחית. לעיתים קרובות הם נושאים רבדים עמוקים של משמעות מוסרית, פילוסופית ותיאולוגית. המסגרת הזאת חשובה במיוחד כאן. און מוצג בתחילת הפרשה באופן בולט – ואז נעלם. משהו קרה. הגמרא במסכת סנהדרין (קט ע"ב) מציעה את תשובתה.
---	---

The [Gemara in Sanhedrin \(109b\)](#) offers its answer. Rav teaches that Onn's wife persuaded him to withdraw. Her argument was devastatingly practical: what exactly would he gain? If Moshe remained leader, Onn would still be a follower. If Korach became leader, Onn would still be a follower. The only thing truly at stake was everything he had. The Gemara then describes the extraordinary measures she took to prevent the rebels from retrieving him.

How do the Rabbis portray her role in this story? How does she appear when not mentioned at all in the Torah? They connect it to a verse in [Mishlei 14:1](#) (The Book of Proverbs):

"The wisest of women builds her house, but folly tears it down with its own hands."

Rashi, one of the great masters of peshat (the simple explanation), devalues and applies the first half of the verse directly to the wife of Onn Ben Pelet. That itself is striking. Rashi does not casually invoke Aggadic material. Yet here he explicitly points us toward the Gemara in Sanhedrin. The wise woman, he explains, is the woman who saved her household from destruction, like the wife of Onn Ben Pelet.

Do not walk past this woman, Rashi seems to be saying. She matters.

In juxtaposition, Korach's wife, by contrast, is portrayed in Rabbinic tradition as fuelling grievance and sharpening ambition, encouraging the rebellion that ultimately consumed her family.

Two households. Two influences. Two outcomes.

The wife of Onn Ben Pelet remains unnamed. She saves her husband, using what the Rabbi's describe as extreme measures which are for a whole other article, and secures her family's future, yet quietly disappears from the narrative herself. Perhaps that too is part of the Torah's silence.

Reish Lakish notes in the Gemara that the name "Onn Ben Pelet" itself hints at his fate. "Onn" is associated with sorrow and lamentation, echoing Rachel's naming of Ben-Oni before Yaakov renamed him Binyamin. "Pelet," however, suggests escape or deliverance.

The man becomes defined not by where he began, but by where he ended.

That may be the deepest lesson here.

Onn Ben Pelet does not become a public defender of truth. He delivers no great speech of repentance. He does not lead others back from the brink.

רב מלמד שאשתו של און שכנעה אותו לפרוש מן המרד. טענתה הייתה פשוטה ומעשית להפליא: מה בדיוק אתה עתיד להרוויח מכל זה? אם משה יישאר המנהיג – אתה תישאר חסיד. אם קורח יהפוך למנהיג – גם אז תישאר חסיד. הדבר היחיד שבאמת מונח על הכף הוא כל מה שיש לך.

הגמרא ממשיכה ומתארת את הצעדים החריגים שנקטה כדי למנוע מאנשי המרד להחזיר אותו לשורותיהם.

כיצד מציגים חז"ל את תפקידה של האישה הזאת, שאינה מוזכרת כלל בתורה?

הם קושרים אותה לפסוק במשלי (י"ד, א'):

*****חִכְמוֹת נָשִׁים בְּנֵתָה בֵּיתָה, וְאִוֵּלֶת בִּידֶיהָ תִּהְרָסֶנּוּ.*****

רש"י, מגדולי פרשני הפשט, מיישם את חלקו הראשון של הפסוק ישירות על אשת און בן פלת.

עצם הדבר הזה מעורר תשומת לב.

רש"י אינו נוהג לצטט אגדות חז"ל כבדרך אגב. ובכל זאת, כאן הוא מפנה אותנו במפורש לגמרא בסנהדרין. האישה החכמה, הוא מסביר, היא זו שהצילה את ביתה מן החורבן – כאשתו של און בן פלת.

אל תחלוף על פניה במהירות, כאילו רש"י אומר לנו. היא חשובה.

מנגד, אשת קורח מתוארת במסורת חז"ל כמי שליבתה את תחושת הקיפוח והעצימה את השאפתנות שהובילה בסופו של דבר לאובדן משפחתה.

שני בתיים. שתי השפעות. ושתי תוצאות שונות לחלוטין.

אשתו של און בן פלת נותרת אלמונית. היא מצילה את בעלה, מצילה את משפחתה ומבטיחה את עתידה, ואז נעלמת אף היא מן הסיפור.

אולי גם זו חלק משתיקתה של התורה.

ריש לקיש מעיר בגמרא שאפילו שמו של און בן פלת רומז לגורלו.

"און" מתקשר לצער ולאבל, בדומה ל"בן אוני" שקראה רחל לבנה לפני שיעקב שינה את שמו לבנימין.

אך "פלת" רומז לפליטה ולהצלה.

בסופו של דבר, האדם אינו מוגדר על פי המקום שבו התחיל, אלא על פי המקום שבו סיים.

ואולי זהו הלקח העמוק ביותר כאן.

He simply stops. He pulls away before it consumes him. And that is harder than it sounds. Most of us know what it feels like to become caught up in something unhealthy: a destructive argument, a toxic environment, a harmful social dynamic, an ideology driven by resentment, or a crowd moving steadily in the wrong direction. Once we become emotionally invested, stepping back becomes extraordinarily difficult. Pride tells us not to retreat. Loyalty tells us not to betray our side. Momentum tells us that it is already too late to change course. According to the Rabbi's, Onn faced all of those pressures and still found a way out. And he did not do it alone. The person who made it possible was not a prophet, a king, or a miracle worker. It was the quiet voice at home. Not all of us will stand at the centre of history. But all of us, and our children especially, will face moments when the crowd is moving one way while conscience quietly pulls another. And sometimes courage does not look like standing on a stage and changing the world. Sometimes courage is simply refusing to take the next step. The Torah remembers Onn not for the rebellion he joined, but for the destruction he escaped. And the quiet voice that helped save him asked perhaps the most important question of all: What are you actually doing here? Sometimes that question is enough to save a life.	און בן פלת אינו הופך ללוחם מפורסם למען האמת. הוא אינו נושא נאום חוצב להבות של חרטה. הוא אינו מוביל אחרים חזרה מן התהום. הוא פשוט עוצר. הוא נסוג לאחור לפני שהחורבן בולע גם אותו. זזה קשה הרבה יותר מכפי שנדמה. רובנו יודעים כיצד מרגיש אדם הנסחף לתוך משהו שאינו בריא: ויכוח הרסני, סביבה רעילה, דינמיקה חברתית מזיקה, אידאולוגיה המונעת מטינה, או קבוצה הצועדת בהתמדה בכיוון הלא נכון. ברגע שאנו מושקעים בכך רגשית, קשה מאוד לסגת. הגאווה אומרת לנו לא לחזור בנו. הנאמנות אומרת לנו לא לנטוש את המחנה שלנו. והתנופה אומרת לנו שכבר מאוחר מדי לשנות כיוון. לפי חז"ל, און עמד מול כל הלחצים הללו – ובכל זאת מצא דרך החוצה. והוא לא עשה זאת לבדו. מי שאפשרה זאת לא הייתה נביאה, לא מלכה ולא מחוללת ניסים. זו הייתה הקול השקט שבבית. לא כולנו נעמוד במרכז ההיסטוריה. אבל כולנו – וילדינו במיוחד – ניתקל ברגעים שבהם ההמון צועד בכיוון אחד, בעוד שהמצפון מושך בשקט לכיוון אחר. ולפעמים אומץ אינו נראה כמו עמידה על במה ושינוי העולם. לפעמים אומץ הוא פשוט הסירוב לעשות את הצעד הבא. התורה זוכרת את און לא בגלל המרד שאליו הצטרף, אלא בגלל החורבן שממנו נמלט. והקול השקט שסייע להצילו שאל אולי את השאלה החשובה מכולן: **מה בדיוק אתה עושה כאן?* לפעמים די בשאלה אחת כזאת כדי להציל חיים.
---	---